

DEBRECZENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

FŐSZERKESZTŐ: DR. KUN BÉLA. FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ERDŐS KÁROLY.

Megjelenik hetenként egyszer, szombaton, féliven.
Előfizetési ár: egész évre 80 kor., félévre 40 kor.
Egyes szám ára két korona.

↔ Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Kollégium. ↔
Ide kell küldeni a lap szellemi és anyagi ügyeire vonatkozó
minden közleményt, előfizetést, reklamációt és hirdetési díjat.

Húsvét ünnep.

A szegénynek drága kincs a hit és különösen a feltámadás gyönyörű hite. Mert ha Jézus példájából látva, mi lehet a földnek porából, hinni tudom a gyarló emberi test feltámadását, úgy még inkább tisztán áll előttem, hogy nagy, szent eszmék nem múlhatnak el, nem szállhatnak örökös sírba és tisztán, sőt megdicsőülve érik el a feltámadást.

Jó nekünk most ebbe a nagyszerű hitbe bele-mélyedni, jó nekünk szegény magyaroknak, szegény magyar reformátusoknak, mert bizony érezzük, hogy a tűrni és remélni tanításra nagyon szükségünk van.

Két mámoros március előzte meg ezt a mostanit. Két év előtt az iszonyodás és félelem mámorra fogta el legtöbbször és olyan ajkáról is, melyek most szilaj szigorúsággal szidják a bűnösöknek találtakat, az alkalmazkodás, köteles engedelmesség, pártfegyelem s más effélék varázsigei zengettek a haza felforgatott rendjén a vallástalanság örvényezésével bukdaesoló diadalmos demagógia támogatására. Egy év előtt a boldogság és hazafiúi öröm duzzasztotta a márciusi levegővel telített keblünket: mámorosak voltunk a gyönyörűségtől, hogy az idegen megszállóktól megszabadulva ismét s magunk vére lett úr felettünk. Most lettünk csak — egy évvel ezelőtt mámorosakká valamennyien magyar kálvinisták, mert akit elragadtatta nem tett a magyar szabadság megelégedése, az nem volt magyar, vagy nem volt kálvinista.

Azóta sokat józanodtunk s a józanodás, ha nem volt is mindig kellemes, bizonyára hasznunkra szolgált. Most már sokkal tisztábban, sokkal világosabban látjuk azt a rettentő megalázottságot, mely bennünket ért, mint tavaly ilyenkor a boldogság mámorában, amikor azt hittük, hogy amint az utolsó oláh katona bakkanésának nyomát jó nyári homokkal befújja a szél — egy pár óra is elég erre — egyszeribe vége lesz minden bajunknak s a magyar név megint szép lesz.

Most már láthatjuk, hogy mennyi rengeteg baj, szegény, nyomorúság vár reánk, mennyi gyász-

szal, kinnal, szomorúsággal kell élnünk egész életünket, mennyi ádáz veszedelem környékezi szerencsétlen hazánkat s mint van széttagolva, megcsontítva, porba sújtva magyar református Sionunk is.

Bizony atyámfiai, ezeknek a tanulságoknak megösmérése után nem találjuk olyan szépnek a tavaszt, mint tavaly ilyenkor, nincs úgy telve a szívünk viruló reménységgel, mint most esztendeje. Sőt, a porba alázottságnak, megkínóztatásnak, gyűlöltetésnek szomorú érzésével önkéntelenül is feltolakszik a kérdés elébünk: vajjon érdemes-e nekünk szegény magyar reformátusoknak élni e földi világban — öröm nélkül, vigasztalás nélkül, reménykedés nélkül; — lehet-e nekünk, csak unokáinknak is lehet-e jövedőnk, holott mi, épen mi, el kell hogy pusztuljunk, ha magyarok nem lehetünk?

Csak csüggedés ne érjen, édes atyámfiai. Nem lehet olyan sötét éjszaka, amelyet hajnal ne váltson fel. Nincs vége, nincs pusztulása semminek ezen a világon. Mi a Krisztus népe vagyunk, — a feltámadott Krisztusé. Az Ő feltámadása a mi feltámadásunk is. És akármilyen szomorú, akármilyen gyászos a jelenünk, ha hiszünk és dolgozunk, ha meg vagyunk győződve istenfiúságunkról és ezen meggyőződés szerint egymást szeretve élünk: talán nyomorúságos sok esztendő után, de elérjük a harmadnapot.

Sz. K. B.

Tárca

Húsvétban.

*Egy a Megváltó! nem jön más soha,
Nevét nem fõdi bé idők moha.
Akk az hiszik, hogy eltemetik,
Legfõlebb csak a sírba tehetik.*

*De ne gondolják ám, hogy ott marad.
A halálon is diadalt arat!
Leráz magáról földi por, szennyet;
Fõltámad nekünk, mert értünk szenvedt.*

*Föltámadása a reménységünk,
Hogy nekünk sem lesz a sírban végünk.
Bár földbe jussunk, nem leszünk földdé;
Álom a halál, nem tart örökké.*

*Él a mi Urunk! minket megtanít
Bizni, remélni az a drága hit:
Az üldözöttből, hogy győző válik,
Ha hű és igaz marad halálig.*

*Melyben van erőnk: az Jge, Eszme,
Habár üldözzék, az se lesz veszve.
Legázolhatják, meggyötörhetik,
De el örökre nem temethetik.*

*A föltámadás boldog ünnepén
Ezért újongok, reménykedem én.
Hiszem, a sírban hogy nem maradunk;
Még a halálból is föltámadunk!*

Erdélyi Imre.

Kortünetek.

A nevemet nem írom alá ezeknek a feljegyzéseknek, de csak azért, mert már sokszor publikáltam s e lap minden rendes olvasója tudja, hogy ezek tőlem származnak. Ám hogy valami kétség ne legyen, ím most megint kiírom, hogy a kortünetek írója egyedül én vagyok: *Kun Béla* (szentpéteri) és az itt megjelentekért egyedül én vagyok a felelős, nem pedig a szerkesztő. Megírom ezt újra azért, mert férfiasnak csak az olyan kritikát ismerem el, mely nyíltan meg meri mondani nemcsak azt, hogy *kiről*, hanem azt is, hogy *ki* beszél. Enélkül a nagyhangú kinyilatkoztatásokat csak üres levegőpufogatásnak tartom. Különösen pedig a felségi többesbe burkolózott ismeretlenségek kemény ítéleteit olvasván — nem tehetek róla — mindig egy élclapban látott kép ötlük az eszembe. A szerkesztőség titkaiból volt ennek a képnek a címe és be volt benne mutatva egy görbe orrú és lábú úr, mint „nagyvilági hölgy“.

egy ugrifüles kis fiú, mint „nagytekintélyű politikus“, valami cselédszerző külsejű zsidó, mint „a nemzeti kaszinó ügyeinek alapos ismerője“ és így tovább. Már tudniillik, hogy ilyen urak és hölgyek írják az ilyen cégek alatt közzétett újság-cikkeket.

Szegény, jó Petri Elek élhetett volna még néhány esztendeig. Nemcsak azért, mert életkora még nem volt olyan magas, hogy az ő szelíd, csendes, hasznos munkásságára ne számíthatott volna egyházunk még jó ideig, — hanem azért is, mert jobb most, ha akármilyen változástól ment marad az egyházunk. Emlékszünk izgalmas választásokra, a mi kerületünkben úgy, mint másfelé: a mostani nehéz viszonyok közt, amikor a szeretet és egyetértés keresését kell legfőbb feladatnak

látni, ezt a luxust nem lehet megengedni magunknak.

Ha azt a gondolatot, amelyről pesti lapokban olvastam, megvalósítják a dunamellékiek, hogy tudniillik egyértelemmel *Ravasz Lászlót* ültetik a Petri Elek örökébe — mindenki igaz szívvvel gratulálhat. Nemcsak az egyetértéshez (óh, pedig ehhez is, de nagyon lehet!). hanem a kiválasztott személyhez is, akinél kitünőbbet csakugyan nem lehet találni. A pesti papságra meghívása már meg is történt a híradás szerint. Ám a püspökké választása nem megy olyan egyszerűen, simán, mint az újságíró urak képzelik, mert az egész egyházkerület minden egyházközségének megnyilatkozásához bizony idő kell. És itt még szerepe lehet a kerületek közti féltékenységnek is. Ha nem lesz és ha a dunamellékiek a maguk nagyszámú érdemesi mellőzésével a tüneményes, de máskerületbeli *Ravasz Lászlót* megválasztják, annak csak egy magyarázata lehet: olyat akarnak, aki nem egy párté, hanem az egészé legyen.

A csúf pártoskodást ezzel a móddal lehetne mindenütt háttérbe szorítani. Aki odaszegődött teljes erejével egy párt szolgálatába, — legyen egyébként akármilyen derék, akármilyen hasznos ember, — mellőzni kellene minden vezető pozíció betöltésénél. Mert az ilyen ember nem mindig a maga tiszta és önzetlen meggyőződése szerint cselekszik, hanem néha kénytelen engedményeket tenni a párt érdekének. Csak néhányszor kellene az exponált pártemberek az egyházi tisztségek betöltésénél következetesen mellőzni, — azután azok, akik azt kívánják, hogy az egyházban meghallgassák a szavukat, ugyanabból a tekintetből is otthagynák a pártoskodást, amely érdek most őket a szervezett pártokhoz hozzáköti.

A politizálás kérdése is ezzel oldódna meg legcsattanósabban. Én a magam részéről mindig elleneztem, hogy pap pártpolitikába elegendjek. Ennek a nézetemnek erőteljes megírásáért a debreczeni egyháznak egy fényes tehetségű, ma már nem fungáló lelkésze végleg meg is haragudott reám s váltig vitatta, hogy a jó papnak nemcsak joga, de kötelessége is politikába avatkozni. Hát igen: a papnak is joga, sőt kötelessége kimondani a maga politikai meggyőződését, még ha kárhóztatják is érte. De nem kötelessége, sőt nem is joga egy politikai párt szolgálatába állni. Mert a pap mindnyájunké kell, hogy legyen, az egész gyülekezeté, minden hívőé, nem pedig csak egy párté vagy párttörődéké.

De aki politikába kezd, nehezen tudja megmenteni magát a pártoskodástól. Ezért roppant nehéz a papnak megtalálni a demarkációs vonalat, ameddig köteles elmenni és amelyen túl nem szabad mennie. Ezért jó, ha a demarkációs vonalon

egy kicsit inkább *innen* marad. Mert azzal, ha kevésbé bátor, legfelebb önmagát sérti, míg, ha a bátorság csak egyetlen túlságos lépésre viszi, már esetleg a hívei egy részének okoz fájdalmat. A jó pásztor életét adja a juhokért. Ugyan hát a politikai ambícióját, mely neki magának is csak töviseket terem, hogy ne adná oda.

Politikai ambíciókat valakinél azért, mert a maga meggyőződését nehéz időkben is és népszerűtlenül is meri kimondani, nem okvetlenül szükséges keresni. De hát azt se bánom, tegyük fel, hogy mindenkinek minden közéleti állásfoglalása politikai ambíciók eredménye. Hanem akkor legyünk igazságosak és egyforma mértékkel mérjünk mindenkinek. Én a magam részéről hajlandó vagyok hozzájárulni olyan tilalomhoz, mely *minden papot* eltávolít a napi politikai küzdelmek területéről. Azt is, aki újságokban, azt is, aki választások idején politizál, azt is, aki politikai párt-elnök, azt is, aki nemzetgyűlési képviselő, azt is, aki református, azt is, aki katolikus, azt is, aki püspök, azt is, aki káplán. Egy ilyen tilalomhoz szívesen hozzájárulok. De ha azt látom, hogy az egyiknél meg akarják tiltani, amit a másikinál sikongva helyeselnek, akkor azt gondolom, hogy tán nem is épen a politizálás itt az igazi ok.

Egészen egyenlő mértékkel persze hogy nem lehet mérni. De én a mérték megszabásában nem volnék hajlandó a Jupiterről, meg a — másiktól szóló ismert mondást megfordítani. Mert például, hogy nagyon is markánsul világítsam meg a magam álláspontját: Tisza István is pártember, sőt ugyan csak erősen exponált és a pártgyűlölet vadságával sokszor kegyetlenül támadott pártvezér volt, — mégis súlyos vesztesége lett volna egyházunknak, ha az ő pótolhatatlan nagy erejét nélkülözni lett volna kénytelen. Ellenben — a túlsó oldalról nem mondok példát, nomina sunt odiosa. Mindenki ismer a maga körében akárhány szürke semmiséget, akit előkelő pozíciókba csak az tolt fel, hogy nagy szájjal politizáltak. Hát az ilyenektől csakugyan meg lehet kívánni, hogy ha valamik akarnak lenni, akkor legalább hallgassanak.

A jóindulatot soha sem vonom kétségbe senkinél. Ha valaki akármilyen kemény kritikát gyakorol — feltéve, hogy nem durván és nem ferdítésekkel, — de szemtől-szembe nyíltan gyakorolja, lehet, hogy nem érdemel meghallgatást, de köszönetet mindenesetre. Ám ha valakinek ellenem van kifogása és nem hozzám fordul, hanem mások előtt panaszkodik és tervezget, hogy — mint lehet az én hibáimat másokkal helyrehozni — hát a jóindulatot akkor sem vonnám kétségbe. De az együttműködésre készség jelének az ilyen eljárást még se tudnám tekinteni.

Közélet

A legdurvább materializmus korszaka.

A mi korunk méltó neve ez.

A XX-ik század első évtizedeiről nyugodt lélekkel jegyezhetik ezt fel annak idején a történetírók.

Mert tessék csak ma valakinek jól szétnézni a világon s könnyen meggyőződhetik róla, hogy állami, társadalmi életünk fudamentuma nagyrészt a materializmus talajára van felépítve.

Tessék csak egy kis figyelemre méltatni bárkinek a minden idők és korok egyedüli biztos fokmérőjét, a művészetek irányát. Ma még a művészetek iránya is azt mutatja, hogy a materializmus vezet minden vonalon.

Óh Istenem! mintha csak tegnap történt volna, amikor huszonkét esztendővel ezelőtt Móricz Zsigmond, mint első éves debreczeni „theologus“, valahol a rakamazi állomás táján, így szólt hozzám a robogó vonaton: Hát én is beiratkoztam theologusnak, de pap nem igen leszek, hanem inkább író leszek.

— Hát aztán miért Móricz úr? — szólottam én is. — Hiszen úgy sem lesz önből Jókai Mór, avagy Mikszáth Kálmán!?

— Hát azért óhajtanék író lenni, — mondá Móricz — mert roppant szeretem az általam látott dolgokat megfigyelni és leírni. Megyek én kérem írónak

Na hát figyelje meg bárki azokat a novellákat, regényeket, amelyek országszerte ismeretessé tették Móricz Zsigmond nevét s könnyen észreveheti, hogy nagyjából tisztán pillanatnyi, egyéni behatások, „impressziók“ után készített művek ezek.

Pillanatnyi behatások, jelenkori „impressziók“ után dolgozik ma úgy szólván minden író, költő, festő, szobrász, szóval csaknem minden művész. Hová lettek a mai műcsarnokok termeiből azok a gyönyörű történeti, bibliai képek? Veszedelmes aktokat, mocsárlázat lehelő tájképeket lát ma az ember többnyire a műcsarnokok termeiben is.

Ma még Munkácsy Mihály sem úgy pingálna, ha élne, mint évtizedekkel ezelőtt; Jókai Mór sem úgy írta, ha közöttünk volna, mint annak idején.

A mai materialista gondolkodású publikumnak egészen másnemű szellemi élvezetekre van szüksége, mint atyáinknak. A bibliai, történelmi témák — fájdalom — ma nem igen gyönyörködtetik a publikumot. Ma egy perverz vonásokkal átszőtt regény egy kis vagyont jelent a szerzőnek. Hát aztán ilyen irányban dolgoznak többnyire a modern író urak.

Tolsztoj Leó évtizedekkel ezelőtt „Mi a művészet“ című munkájában erősen sürgette a valóságos irányú művészetek felkarolását s előre megjósolta, hogy ha a művészetek szent birodalmában

a materializmus fog vezetni, — a társadalmi rend fel fog bomlani.

S fájdalom, ennek a nagy orosz prófétának igaza lett. Különösen igaza lett saját hazájára nézve. De bajok vannak másutt is. Egész kontinensünkön csak úgy csikorog, olyan keservesen döcög a kultura szekere.

Bent vagyunk — óh sajnós — a legveszedelmesebb materializmus korszakának kellő közepében.

S különösen nehéz a mi helyzetünk, puritán egyházi embereké. Minden őszinte szavunk, minden predikációnk egy-egy ütköző pont a modern világ zátonyán a materialista próféták szemében.

Évtizedekkel ezelőtt még nagyszerűen támogatták az Úr szolgáit az író és művész urak is.

Keressük csak elő, különösen régi papi házaknál, a Vasárnapi Ujság régi ünnepi számait. A költő velünk énekelt, a piktor, az író velünk dolgozott a letűnt évtizedekben.

S ma!? Hol vannak a mi Istentől ihletett igazi munkatársaink, a költők, az írók, a művészek? Ma már ezek az urak nem igen támogatnak bennünket. Legfeljebb Gárdonyi Géza hatol be néha napján az ő finom, bámulatosán kedves tollával a mi lelkivilágunk határai közé.

Szaboleska Mihály, aki annak idején olyan közel férközött a vallásos intelligencia szívéhez, az ő gyönyörűséges karácsonyi, nagypénteki, húsvéti verseivel, román imperium alatt él. S ha csak a románok be nem látják, hogy mi annak idején az ő nemzeti nagy költőjüket, Goga Oktaviánt, pacsirta módjára engedték énekelni s alkalmat adtunk Goga Oktaviánnak arra nézve, hogy lantosa, vezére legyen úgy a gör. keleti egyház, mint a román nemzet tradícióinak, tehát ők is hasonló eljárásra vannak „lelkileg“ kötelezve velünk szemben, akkor — ha esetleg nem így gondolkoznak, — a mi Szaboleskánk elvész nemcsak reánk magyarokra nézve, de a többi nemzetekre nézve is.

Szóval teljesen magunkra vagyunk mi utalva e nehéz, veszedelmesen materialista időkben.

A pallást is mintha megfakult volna rajtunk. Szavunkra, beszédünkre, — mintha valahonnan messziről — válasz is érkezne: Ugyan hallgatások, letűnt idők eszméiről nekünk ne beszéljete, ne meséljetek

De hát felüljünk-e ennek a kísérteties hangnak!? Nem, százszor és ezerszer nem!

Így tavasszal, a nagy természet téli halála után is azt látjuk, hogy a pacsirta is csak egyedül hirdeti kezdetben a kikelet eljövetelét s a többi éneklő madarak csak későbbben kezdenek megérkezni, énekelni.

Ma még, úgy szólván, mi is csak egyedül vagyunk. De megérkeznek majd lassanként a mi egykori munkatársaink, akik ma még olyan messze vannak tőlünk. Meg ám, az írók, a költők, a művészek s aztán az ő segítségükkel eltűnik, elmúlik a földről ez a veszedelmes materialista korszak . . .

Addig pedig Istenben bízva, reménykedve, végezzük nyugodtan a mi kötelességünket. Bizo-

nyítsuk be Móricz Zsigmond előtt s általában a mostani materialista világnézetű publikum előtt, hogy a „fáklya“ ég, hogy az Isten, a haza- és emberszeretet fáklyája soha, de soha ki nem alszik, amíg csak emberek élnek a földön.

Baráth Imre.

Halottaink

Segesdy Miklós balatonfüredi lelkipásztor életének 71. évében, március hó 14-én jobblétre szenderült.

Almássy Sándor nyug. orgonista énekvezér 78 éves korában, boldog házasságának 52. évében, 1921 február 21. napján rövid szenvedés után Beregszászon elhunyt.

Id. Bari Zsigmond a marosvásárhelyi református kollegium pénztárosa, életének 73., pénztári működésének 24. évében, február 14-én meghalt. Legyen áldott emlékezetük!

Különfelek

Tisztelt Olvasóinknak idvességés húsvéti ünnepeket kívánunk.

Nagyheti istentiszteletek. A nagyheten minden délután öt órakor Debreczenben két helyen is van istentisztelet. A Nagytemplomban Dr. Erdős Károly, Dr. Révész Imre, Molnár Ferenc, Nagy István, Dr. Baltazár Dezső és Makay Lajos ebben a sorrendben tartanak bibliamagyarazatot; a Kosuth-utcai templomban a Testvér-egyesület tart istentiszteletet.

Húsvét a tanyán. A debreczeni tanyákon húsvét első és másod napján úrvacsora osztással egybekötött ünnepi istentiszteletek lesznek. A jó irányban megindult kezdet immár kezdi megteremni nemes gyümölcsseit.

A büdszentmihályi gyülekezet a folyó hó 21. napján Ajtay Jenő nyírmártonfalvai lelkészt választotta meg pásztorául. Az Úr kegyelme sokasodjék meg a választó gyülekezeten és a választott lelkipásztoron egyaránt.

Géresi Kálmán emlékére a Debreczeni Csokonai Kör emlékünnepelet rendezett f. hó 23-án délután 5 órakor a vármegyeháza dísztermében. Az ünnepelyen Dr. Pap Károly irodalmi, Dr. Ady Lajos tanügyi és Dr. Kardos Albert a Csokonai Körben kifejtett működés szempontjából méltatták boldog emlékezetű, elhunyt jelesünket.

A Sárospataki Református Lapok majdnem két esztendei kényszerű hallgatás után újra megindult. Megjelen minden hó 10. és 25. napján. Előfizetési ára egész évre 100 korona. Örömmel üdvözöljük lapotársunkat, őszintén kívánván, hogy vállvetett, megértő munkával mielőbb megépítsük a hitben erős, egységes és teljes magyar református egyházat.

A spiritizmusról tartott előadások sorát f. hó 2-án délután Csánki Benjámint egyetemi tanár fejezte be, rámutatván a spiritizmusnak vallástörténelmi multjára és mint pótvallásnak a tarthatatlanságára. A tartalmas előadást nagy figyelemmel hallgatta a szépszámú érdeklődő közönség.

Az Országos Református Tanáregyesület március 30-ára Mezőtúrra meghirdetett közgyűlése a forgalmi nehézségek miatt elmarad.

Érettségi vizsgát tett lelkészfiú keres segédjegyzői vagy gazdaságban alkalmazást, hol teljes ellátást is kapna. Cím Kiss Ferenc, Debreczen, Kollégium.

Hivatalos Értesítés

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől.

829—1921. szám.

Valamennyi fiú- és leánygimnázium tekintetes tanári testületének.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak folyó évi február hó 5-én 56,826. szám alatt kelt Dante-előadásra vonatkozó leiratát alkalmazkodás végett alább közlöm.

Tisztelettel

Debreczen, 1921. évi február hó 22-én.

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

Magyar kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium.

56,826—1921. szám. V.

Valamennyi a miniszter rendelkezése és vezetése alatt álló középiskola igazgatóságának.

A keresztyénség legnagyobb költője Dante Alighieri 1321 szeptember 14-én hunyt el Ravennában. Halálának hatszázados évfordulóját az összes művelt nemzetek ragyogó ünnepek keretében készülnek megülni. Hazánk irodalmi egyesületei is készülnek már a Dante-centenáriumra. Géniusa előtt való hódolatunknak bemutatása annál indokoltabb, mert Dante, amíg élt, igaz rokonszenvvel viseltetett hazánk iránt s boldognak nevezte Magyarországot, ha többé nem hagyja magát tévútra vezetni. (Paradiso IX. 142—3.)

Középiskoláinknak, mint a művelt jövő nemzedék iskoláinak, természetesen szintén be kell mutatniok hódolatukat a nagy költő iránt. Azt óhajtom azonban, hogy ez nem fényes külső keretek között, hanem oly módon történjék meg, hogy ifjaink és leányaink ezen alkalommal Dante nagy jelentőségét megismerjék.

Ezért elrendelem, hogy a rendelkezésem és vezetésem alatti középiskolák két legfelső osztályában az irodalomtörténet tanárai folyó évi szeptember hó 12-ike és 16-ika között egy-egy tanítási órán az ihletett vatessel foglalkozzanak olyképen, hogy felolvassa vagy felolvastatva Arany János Dante című költeményét röviden vázolják Alighieri életét, működését és művelődéstörténelmi jelentő-

ségét, bemutattva szemelvényekben a Divina Comedia egyes, jól összeválogatott részleteit.

Remélem, hogy ezek az előadások feledhetetlen benyomást gyakorolnak a tanuló ifjúság kedélyére és ösztönözjék a Dante szép költeményével való tüzetesebb foglalkozásra, melyből csak lelki haszon, tanulság, üdülés és vigasztalódás hárulhat reájuk.

Budapest, 1921. évi február hó 5-én.

Vass.

1038—1921. szám.

Valamennyi tanintézet tekintetes igazgatóságának

A vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak folyó évi február hó 10-én 157,850. szám alatt kelt leiratát esetleges alkalmazkodás végett, alább szószerinti szövegében közlöm.

Tisztelettel

Debreczen, 1921. évi március hó 3-án.

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztertől 157,850—1920. szám. VII.

Valamennyi főtisztelt egyházi Főhatóságnak.

Hivatali elődöm 1921 január hó 27-én kelt 4348. számú átiratában azon kérelemmel fordult a főtisztelt Főhatósághoz, hogy a Vakokat Gyámolító Országos Egyletet, a miniszterium felügyelete alatt végzett áldásos munkájában, a vakok kefe- és kosárkészítményeinek vásárlásával és a nádszékfonási munkák megrendelésével hathatósan támogatni méltóztassék. Ezen átirat kibocsátása óta a Vakokat Gyámolító Országos Egylet hazánkban, a szegény vakok számára kilenc intézményt létesített, azokat kifejlesztette és benépesítette. Ez intézetekben az elméleti és ipari oktatáson kívül az egylet, a már iparilag kiképzett vakok százait juttatja munkához és ezzel törekszik részükre és családjaik számára a mindennapi kenyeret biztosítani. Óhajtanó, hogy eme nemes törekvésében az Egyletet úgy az állam, mint a magyar társadalom minden erejével támogassa, miért is van szerencsém a főtiszt. Főhatóságot tisztelettel felkérni, méltóztassék odahatni, hogy a hatáskörébe tartozó összes hivatal, iskolák, intézetek és internátusok, kefe- és kosár-szükségletei, valamint az összes kosárfonási munkák a jövőben lehetőleg a Vakokat Gyámolító Országos Egyletnél (Budapest. VII., Hermina-út 7. sz.) rendeltessenek meg. Nemcsak a felebaráti szeretet nevében bátorkodom erre felkérni a főtiszt. Főhatóságot, hanem az illető hatóságok, intézetek, iskolák és intézmények jól felfogott érdekében is, mert a Vakokat Gyámolító Országos Egylet kellő garanciát nyújt arra, hogy az intézményeiből vásárolt árúk mindenkor jó készítmények és aránylag mérsékelt árúak, így a megrendelők jóesélykedet gyakorlásával egyben saját intézeteik érdekeit is szolgálják.

Budapest, 1921 február hó 10-én.

Vass.

Nemzeti Hitelintézet Részv.-Társ. debreczeni fiókja.

Ferencz József-ut 5-ik szám alatt. +++++ Telefon 350. szám.

Tervezett alaptőke 120.000,000 — korona.
Befizetett alaptőke 100.000,000 — korona.

Első keresztyén, nemzeti szellemű alakulás. — Fiók telepel az ország különböző helyein.

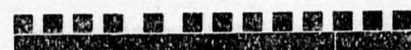
Foglalkozik: minden bankszerű üzletággal. Betéteket könyvecskén, folyószámlán legelőnyösebben gyümölcsöztet. Betétkamatláb 4%. Hiteleket váltókölcson és folyószámla alakban legelőnyösebben folyósít. Átutalásokat gyorsan és pontosan teljesít. Értékpapirokat, idegen pénzeket vesz. elad.

Fióktelepek: Bpest, VI. ker., Bpest, Józsefváros, Budapestvidéki, Balassagyarmat, Békéscsaba, Budaörs, Debreczen, Eger, Gyöngyös, Győr, Jászárokszállás, Kaposvár, Kecskemét, Kiskunhalas, Kispeszt, Kiskunfélegyháza, Makó, Mezőtur, Nyiregyháza, Miskolcz, Paks, Sátoraljaujhely, Szeged, Szekszárd, Székesfehérvár, Szentés, Szombathely, Szolnok, Ujpest, Törökszentmiklós, Veszprém, Zalaegerszeg.

Főintézet: Budapest, VI., Vilmos császár-út 25. sz.

DEBRECENI
Kalapgyár
SZÉLL és KÓSA.

PIAC-UTCA 63. SZAM.



Női-, férfi- és gyermekkalapok javítása és formálása gyorsan és pontosan eszközöltetnek.



ALFÖLDI TAKARÉKPÉNZTÁR

Alapított 1872-ik évben.

Üzletágai:

takarékbetétek, csekkszám-lák, váltóleszámitolás, törlesztés és jelzálog-kölcsönök. Értékpapírok és külföldi pénzek vétele és eladása, tőzsdei megbízások, hitelek bel-és külföldre. Előlegek értékpapírokra és árukra. — Saját árúraktár.

DEBRECZENBEN

FERENC JÓZSEF-UT 16. SZ.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank affiliált intézete.

Alaptőke 4 millió korona, tartalékok 2.800,000 korona. Betétállomány 40 millió korona.

Alapított 1872-ik évben.

Affiliált intézetei:

Kereskedelmi és Iparbank R.-T. Nyiregyháza, Nagykárolyi Ipar- és Kereskedelmi Bank R.-T., Gazdasági Bank R.-T. Hajduszoboszló, Hajdúnánási Gazdasági Bank R.-T., Kabai Takarékpénztár R.-T., Nádudvari Takarékpénztár Részvénytársaság.